

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Le jertek minden vasnap.
 Előzetési Árak: Egyszerre 8 kor. Félévre 4 kor.
 Negyedévre 2 kor.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SÁMU
 ügyvéd.

Nyitóléc cikkei soronként 40 fillérről küldhetnek.
 Egyes lap ára 20 fillér.
 Hirdetési díjak a legelőzőben számítottak.

A nemzet itél.

Megtörtént mégis, mit alkotmány sarkalatos törvényei nek megingathatatlan sziklaszi lárd-ágába vetett hit kizártnak tartott. Mégis lesznek választások ex lexben. Tisza István miniszterelnök erőszakos törvénytöréseit megbuktatta a szövetséget ellen zék tiltakozó szava a parlamentben, erre a kormányelnök törvény nyel alkotmányos jogainkkal nem törődve, feloszlatta a parlamentet, új választásokat rendel el, felkorbácsolja az érzelmeket, rettenetesen megbolygatja a szuverenitásokat, kiteszi a nemzetet a téli választás veszélyeinek csak azért, hogy uralmát ideig-óráig meghosszabbíthassa.

Nehéz és felelősség teljes feladat előtt áll a nemzet. Itélnie kell! Szigorúan kell itélnie azok fölött, kik évezredek alkotmányukat, törvényeinket megsértették, kijátszották saját hatalmi pozíciójuk megerősítése érdekében. Ezen leglenségesebb bírói tisztaknak gy-

korlásában meg kell őriznie bírói függetlenségét pártatlanságát. Nehéz dolog lesz mert a kormány hű esatlósi báró Vojnicsesal a választások teljhatalmu főrendezőjével az élükön megkezdtek már aknaunkáink. Pénz, hatalmi pres-sió, ígéretek és fenyegetések jól kipróbált fegyvereivel reményli a kormány a nemzet helyeslő és lementő ítéletét kérészkakolni.

Résen legyünk! Alkotmányos jogaink sérthetetlenégébe és szentségébe vetett hitünk vértessen fel bennünket a esábitgatások és pres-siók ellen küzdelmünkben és meg nem tánt-rodunk. E nem győzni fogunk; legyőzzük az erőszakot és megmentjük általa alkotmányos szabadságunkat.

Választó polgárok! Jól jegyez-zétek meg magatoknak, hogy a haza üdve, szabadsága, alkotmányos jogainak épségben való len-tartása a ti kezetekbe van most letéve. Töletek liigz, rajtatok fog mulni, diadalmasan, teljesépségükben és sértetlenül kerülnek e ki-

a küzdelemből, avagy diadalmas-kodik-e rajtuk a törvényt tipró erőszak.

Nem a képviselőház szabályai-nak reformja vezette és vezeti gróf Tisza Istvánt a már hónapokig tartó törvénytíprásokban. Ez csak ürügy, az igazi intenció egé-szen más. Gyöngé szavazó géppé akarja lealacsonyítani igen tisztelt kormányelnökünk a magyar parlamentet, mely minden ellent-mondás és ellentállás nélkül sza-vazza meg a költségvetést, ujjonc-felemelést, az emelkedő hadi ter-heket, kiegyezési javaslatokat nem is annyira Tisza István akarata szerint, hanem amint az Ausztriá-uk kedves lesz. Ez az igazi cél, ennek az elérésére vállalkozott Tisza István gróf, a kinek ezen eljárása fölött ítéletet mondani a nemzet most van hivatva.

Szankcionálhatja a nemzet a törvény típrások egész sorozatát? Adhat a nemzet többséget oly kor-mánynak, a mely ezen többséget csak a törvénytelenségek megsza-

Sóhaj.

Ira K. G.

Ha majd megpihenek
 A néma hant alatt,
 Höl szívem nem érez
 Több egó fájdalmat;

Ha álnok irigység
 S nentelen gyűlölet,
 A gyász szent homába
 Többe már nem követ.

S nyitó sirvítágom
 Eszbonító illatot,
 Porladó átememem
 Gázárja aatja át.

Akkor, óh! csak akkor
 Leszek majd boldog é,
 Nálammal boldogabb
 Nem lesz a sír ölen.

Ha elfog . . .

Ha elfog a bánat
 Mint felho az eget
 Érted zokogok,
 Érted könnyezek.

Ha hull a jázminnak
 Hervado levele
 Teded teitetelek,
 Lélkem szerelme

Te csak kacagni tudsz,
 S mást esokol az ajkad...
 En csak szeretni,
 Aldani tudlak.

Sohasem mondta . . .

Sohasem mondta, hogy szeret engemet.
 Elfojtja mélyen, szíve rejtekén.
 O nem gondolta, hogy szenvedek érte!
 Csak én tudtam azt, csak egyedül én.

Rég volt . . . Azóta már el is feledtet.
 Utjára tudom róza is borult
 ...Piszt cigány! Halkan szívrepesztőn huzzad
 Azt a bánatot, azt a szomorut.

Ne lojg

Ira MOLNÁR FERENC

I.

Volt egyszer két katonatiszt, az egyik-
 ket Sósának hívták, ez főhadnagy volt, a
 másiknak Szitnyay volt a neve a kapitányi
 rangban szolgált a hazát. A pénz, amely

nagy kőrforgasáiról ismeretes a nemzet-
 gazdak előtt, mindig kikerülte őket, a for-
 galom mindig mellettük, fölöttük vagy al-
 talt haladt el rajtuk keresztül sola. Szinte
 meglepődtek amikor nehánapijban bankó állt
 hazájhoz, a fejüket esoválták s mire
 meglepetésukból felocsudtak, a bankó ren-
 deszen már távozott tőlük, tovább ment
 azaz a vadul siető, hömpölygő penzarádant,
 amely bankarok es házúrak gályáit
 hordja a hátán s amelyből szegény katoná-
 tisztoknak meg aradskor sem jut.

A kis szobát, amelyben laktak, közösen
 fizettek. De a rangkülönbség, mely közöttük
 volt, ezt a viszonyt a világ előtt nyilvánította,
 ugy, hogy Sós főhadnagy így szokta mondani:

A kapitány uram lakom

A kapitány e mint néha kisse géne-
 ben is ezerte magát, de aztán belenyugodt.
 Sós főhadnagynak pedig részben mindegy
 volt, hogy mit hisz a szobáról a világ, rész-
 ben pedig oly nagyon szerette a kapitányt,
 hogy szívesen esáhlta ra a házigazdái sze-
 reptet.

Sós főhadnagy szelid férfi volt. Szit-
 nyay kapitány pedig verekedő ember. Sós
 született gyalgosági tiszt volt. Szitnyay el-
 lenben huszárnak született s ezt fájdalmasan
 ezerte a gyalgoságnál, ahová áthelyezték.
 Sós minden este fel tíz órakor felkúdi le,
 Szitnyay hajnalban jart haza. Sósnak ani

vázására akarja felhasználni? Helyesítheti azt az elvet, hogy szavazattöbbséggel jogosán tehető a törvényszerűség és becsületesség dologgá tehető a hitványosság? Megtűrhete a nemzet egységtaliban olyan férfit a kormány élén ki rést ütött alkotmányunk joglolytonosságán? Mindezekre csak egy felelet lehet: nem és ezerszer nem! A nemzet kezében van most a mód és alkalom arra, hogy ezen választások érvényesítésre legyen!

Választó polgárok! Az a 150 hazáját kungolóan és önzetlenül szerető férfi, ki a parlamentben Tiszta István grótot törvénytiprásaiban feltartoztatta, most kezétekbe visszajuttatja megbízó levelét tisztán, mosoktalanul. Hősiesen harcoltak ők érteketek és a haza alkotmányos szabadságáért. A harcuk eddig lezajlott egyik felét győzelmesen ki is vívták. Most szünet állott be csak azért, hogy rövid időn belül kezdetét vegye az előbbinél még elkezeredtebb fontos és döntő ütközet.

A nemzet alkotmányáért vivandó küzdelem harcossáit most fogjátok választani. Küldjétek vissza a parlamentbe a jog és igazság harcában edzett és kipróbált férfiak táborát számban gyarapodva és hazafiai lelkesedésben megerősítve, mert akkor igazságos ítéletet mondhatok a törvény típrók felett és megmentettétek ezer éves alkotmányunkat. Ugy legyen!

Józsa Géza.

Választási mozgalmak vármegyénkben.

Lapunk T. olvasóit a jelenlegi választási harcban leginkább vármegyénk kerületeinek jelöltjei érdeklik. És ez

természetes is, mert leginkább ezektől várhatjuk a székelység igényének előmozdítását és érdekeink megóvását.

Reméljük, hogy ellenzéki képviselőt fog küldeni mind a négy kerület. Bőven volt alkalomunk a választópolgárság vezető embereivel értekezni, a kik biztosra veszik, hogy a vármegye egész területén az ellenzéki lobogó diadalmas győzelmet fog aratni. A szabadság szerető székel nép fényesen fogja bizonyítani, hogy nem támogat egy kormányt, a mely absolutistikus hajlamú és törvényeink, alkotmányunk szentségét nem becsüli, be fogja bizonyítani, hogy nem támogat egy pártot, a mely ma már nem életképes, mert nem gondolkodik, hanem csak egy szavazó gép szerepét játsza, mely nem szabadelvűpárt, hanem mindenkor kormányt támogató testület.

A kormány egy hatalmas fegyverrel fog küzdeni: a pénzzel. A székel nép azonban nem fogja magát félre vezetetni és nem fogja pár koronáért eladni elvét. Nem volna méltó a „székely” névre, ha ezt megtenné.

Hogy kik a jelöltek, azt egész határozottsággal ez idő szerint minden kerületre még nem írhatjuk meg. Részint a fellépni szándékozók haboznak még, részint a pártok központi vezetősége nem jutott e tekintetben megállapodásra.

A központi kerületben az ellenék részéről továbbra is Dr. Györgypál Domokos lép fel, a ki legutóbb olyan nagy többséggel választatott meg. Őt jelölte a központi ellenék vezető bizottsága is. Vele szemben Antalfi Gábor törvényszéki bíró fog küzdeni koránny párti programmal.

A felséki kerület illetőleg máslapunk helyén közöljük, hogy dr. Fejér Antal családai és egészségi szempontból mandátumot nem vállal. Most már egész bizonyos, hogy ez a kerület ellenzéki képviselőt fog a képviselőházba küldeni. Jelöltek gyanánt pár nappal ez előtt Török Ferencz Csomalvánának derek és népszerű plébánosát emlegették. Utoljában azonban egy másik név is került fel Surányi József.

Surányi méltóan képviselné a karcaizvai kerületet. Egy elsőrangú napilapnak, a Pesti Naplónak főszerkesztője, kiváló politikus és jeles gazdász, aki a székelység ügyeit már ezeltől is, szóval és tollal erősen támasztotta. Szívesen üdvözölnék Surányit, ha akár karcaizván, akár egy másik kerületben fellépne. Szereti a népet, mert demokratikus érzelmű és megválasztása esetére bizonyára minden törekvését kerülete érdekeinek előmozdítására szentelné. Egy hatalmas organum áll e czéllal rendelkezésre: a Pesti Napló. A budapesti központi vezetőség a jelölés felett csak lapunk megjelenése után fog dönteni. A kormányparti jelölt még teljesen bizonytalan.

Az alsókerületben dr. Györfly Gyula tudomásunk szerint nem lép fel. Ellenzéki jelöltek: dr. Bartha Ignác csikszeredai ügyvéd, akinek a kerületben ugyszólván minden választópolgár ismerőse. Elterjedt a rokonsága is Álcsikon, a mellett nagy újszerűségnek is örven. Kivüle jelöltek gyanánt szerepelnek kr. Janó Jenő csikszentmártoni ügyvéd Kossuthpárti programmal, aki Barthanak erős ellenfele volna, valamint Surányi József is arra az esetre, ha Karcaizván nem lép fel. Lapunk jövő számában, már bizonyosat fogunk írhatsz.

A kormánypártnak Álcsikon sincs még jelöltje.

A gyergyószentmiklósi kerületben ismét Sümegi Vilmos lép fel ellenzéki programmal. Megválasztása majdnem bizonyos. Vele szemben Éltés Zsigmond lesz a kormánypárt jelöltje.

A politikai hétről.

Ugy segítje Tiszát az Isten, a mint alkotmányunkkal szemben igazságosan, vagy igazságtalanul eljár!

A képviselőházat a Felsőház 5-ikén feloszlatta az ex-lex állapot ellenére is.

Vita tárgyát nem képezheli, hogy ezen feloszlás az 1967-ik évi X. törvények világos rendelkezésével ellenkezik.

kis pénze volt, az összehajtogatva, rendszerint húzódt meg a tárcájában, míg Szintnyai öltösei galacsinokká gyűrve, hatások, villamos-jegyek, fogpiszkálók és maradek-ceruzák közül kerültek elő, amikor levelekezőtt. Sós egy jómódú polgári leánykának udvarolt, el akarta venni, Szintnyainak meg szeretője lett, meg pedig egy orlémai panyol lány Szintnyainak minden komolyabb ügyét Sós intézte el, meg a fehermennyő is ő ügyelt, de Szintnyai megis azt hitte, hogy ez a esztendő kis földnagya az a armekában meghúzódva éldegél. De mindenképpen szerette egymást s a nagyobbik adag szerette Sós szívében lakozott.

II.

Történt, hogy egyszer hajnalban, aludlott, hogy mint szokott, lábujjhegyen jött volna haza a kapitány, hársámsan állított be a kis szobájában és gyertyát gyújtott. Aztán rákiáltott az alvó földnagynak:

— To!

Az fölriadt, s mire kinyitotta a szemét, Szintnyai már három darab százastukort tartott az orra ele. Kisre kapta volt, hát igen tüdőren fejte ki magát, mondván:

Pénz, Pénz.

Igen, pénz hangya rá álmosan a földnagya a nem utult tovább, mint ki kisebb önszeg látára tette volna, hanem megkérdezte:

Hol vetted?

A kapitány vígan felelt:

Izraelitától vettem, becsületért.

— Hogy hogy?

Becsület-szóra adta, december ele Kell?

Nem kell, mondta Sós és ezek tovább aludt.

A kapitány pedig letette a bankókat az asztal szekrényre, gondosan rakatta az aprópénzt, a zsebkéset, a fogpiszkálót és a sajtárszipkát, a babaszennyi maradekeken azt a szakaszjegyet, amivel hazajött mert már járt a villamos. Aztán ledobta magáról a ruhát, beledugott az ágyba és rögtön elaludt.

Juánita, mert így hívták a spanyol leányt, már másnap délelben gondjába vette a pénz egy részét. A másik részét este vette gondjába. A déli felet a divatárkereskedő kapta, az estélti a főpincér és a cigány. Az izraelita, aki adta, esztendőn hat egy pikkóli mellett a kőveház tulsó sarokában s e látvány dacára is nagy nyugodalommal gondolt a termiánusra. Mintán Szintnyai fizetett, a maradekából még kért és kapott Juánita öt forintot kocsira és tíz forintot kapucénzra. A kapitány aztán kocsira állt vele, elkísérte a lakására, adott helyette egy koronát a házmasternek s végre maga is hazament.

A földnagya örven volt, de úgy telt, mint a haladék. Félsemmel nézte, hogy vetkőzik a társa. A zsebek kiömlésének momentumánál kettőzött figyelemmel nézett. Aztán a vankos és a dunai kőz esztendőben esztendői kezdte a fejét. Ugy történt, ahogy sejtette. A kapitány minden elaludt. A terdes tárgyakon kívül egész marék aprópénz, egy összehajtogatott szöglet, egy pezsgődoboz, néhány írás és egy tizre került elő, a földnagya az esztendő harmine forintra borsította. S miközben a földnagya elaludt, konstátálta, hogy ezen a fiún már soha többé nem lehet segíteni.

Ó azonban nem tudott elaludni. A kapitány helyett ő gondolt nyugodalom a termiánusra és az izraelitára. Hogy lesz, mint lesz, nem tudta. A sok bizonytalanságból azonban biztos sejtésébe meredt elbe az a tudat, hogy a kapitány még november harmindenél nem fogja tudni, hogyan veszi elcséjre a háromszáz forintot. „Szegény fiú” gondolta s nézte, amint nyitott szájjal aludt. Földeten mellett, mert az összes halálgecin nem volt egyhittve két zomb.

Hu mondta magában — ha én összehajtogatnám addig neki ezt a pénzt...

Aztán elmosolyodott, ez oly lehetetlennek látszott gondolgatni egy kisit. Aztán ungra nyitotta a szemét.

Ha Tisza István grófbán csak egy atomnyi alkotmányos érzület volna, úgy nem bírta volna rá Ő Felségét a feloszlatásra.

De Tisza jobban félti saját hatalmát, mint a dinasztia érdekeit, melyeknek kétségteletlenül ártalmára van egy olyan aktus, melyet a nemzet nagy többsége törvénytelenség tart, a melyben a nemzet nagy többsége az alkotmány megsértését, kijátszását látja. Megmondotta ezt Andrássy Gyula gróf egy nem régt tartott beszédében.

Lesznek tehát téli választások! Tisza akarta ezt úgy, hogy meggyőződjék a nemzet itéletéről. Ámde, ha igazságos ítéletet akar, ne vesztessen és ne áldozzon milliókat arra, hogy a polgárok politikai lelkiismeretét megvásárolja. Ne kényszerítse hazánk intelligenciájának zömét, az állami tisztviselői kart arra, hogy kormánypartí jelöltre szavazzon. Csak így fog kitűnni, hogy mi a nemzet igazi akarata.

A képviselőház feloszlatásának hatása alatt az ellenzéki pártok történelmében nevezetes fordulat állott be. Az Apponyi Alhert gróf vezetése alatt állott nemzeti párt, valamint a Szederkényi Nándor pártja túlzottan a Kossuth párttal. Apponyi ott hagyta az alapot, a melyen három évtizeden keresztül küzdött. Megható volt a bucsu eddigi múltjától. Beszédei, melyeket ekkor tartott a szónoklat remekel. Látszott, hogy faj neki a válás. Hosszu megfontolás, hamleti tűnődés után tette csak meg. De még meghatóbb volt, a mikor az egyesült pártok testvéreleg üdvözölték egymást. Csak az alkotmány veszedelme indokolhatja ezeket a fontos elhatározásokat.

Bachi idejében üldözte a rendőrség az ellenzéki és alkotmányos gondolkodó államférfiakat.

Mi történt a minap Budapesten!?

A trónbeszéd után 42 alkotmányos gondolkodó, előkelő politikusnak kézbesítették a következő idézet: Pl. Bárd Bánffy Dezso volt miniszterelnöknek.

Bárd Bánffy Dezso ur az ellene beadott (?) följelentés folytán a főképviselői hivatalnak (V. k. Ferenc József-ter. 8. sz. II. emelet 37. sz. szobájában) 1905. évi január hó 5-ik napjának délelőtti kilenc órájára kihallgatás végett oly figyetmeztetéssel idéz-

tetik meg, hogy még nem jelenése esetében elővezetése el lesz rendelve.

Igy kezdenek kormányozni Magyarországon!

Lehet-e, szabad-e a törvény rendelkezését ilyen semmibe venni? Tisza István gróf nem ismeri a törvények szentségét. Nem akarja elismerni a képviselők immunitását sem. Legelső politikusaikat áldózteti a rendőrséggel és ügyészséggel. El akarta őket záraltni egy-egy szék magáncellába, mert sokat akadkoskodnak. Ez a terv azonban nem fog sikerülni.

Vármegeyének törvényhatósági bizottsági tagjai a következő meghívót kapták: Meghívó. Köztudomás szerint az országgyűlés f. hó 4-én feloszlataván, ő es. és apostoli királyi felvége az 1905 1910-iki országgyűlés a folyó évi február hó 15-ére összehívni méltóztatott. Ezen legkegyelmesebb meghívó levélnek felolvása és az abban rendelt intézkedések megtétele végett a törvényhatósági bizottságot a vármegeyhat. tanácskozási termébe az 1905. január 12-én délelőtti 9 óraker tartandó rendkívüli közgyűlésre hazafias tisztelettel összehívom. Csikszfreda, 1905. január hó 5-én. Mikó Bálint főispán.

Választási harc előtt.

Tisza ur tehát beváltja nagyhangu ígértét. Jövőtől újabb téli választásnak lehetünk szemtanúi s a nemzetnek alkalma nyílik ítéletet nemcsak szóval, de tettekkel is kinyilvánítania.

A mainál válságosabb pillanatban soha nem hívtak az urnához. Élet-halál fölötti jellemező bírák, bizonyosságra beidézett koronatanúk helyzete nem lehet kényesebb, szorongatóbb, mint a csak kevéssé is gondolkozni tudó választó polgár-e a jelen viszonyok között.

A ki ágyával gondolkozni tud, legfőképpen pedig a ki gondolkozni akar, az lehetetlen, hogy meg ne döbbenjen a kérdés óriási nagysága fölött, melyre feleletet sürgetnek őt föle.

A ki azonban nem szemet vakító pénz-tárcá tömötsége, vidám kedvvelről itál és zene, jófajta szivarok bősége szerint áll ide, vagy oda, hanem a meggyőződésre is ad valamit, az ész szavára, a szív sugallatára, a léleknek nyugalmára is gondol, arra nézve igazán nem lehet könnyebb dolog, mint a ma folyamatban levő óriási pörben állást foglalni.

rényről egy kis pénz. Hol két forintot, hol csak ket hatost, de volt nap, amikor ötös-bankó is akad. A penzeske szépen gyűlt, most már biztosra lehetett venni, hogy a terminusra meglesz az összeg. Pktóber közepén már százötven forint volt a november elején kétszázhusz.

November nyolcadikán a kapitány csupa ezüstpénzt hozott haza. Úgy látszik, valahol csak osztáit tudtak visszaadni neki egy tisz-sal. Volt vagy nyolc forint. Sós oda-loporoz, megszámlálta s úgy appreciálta az összeget, hogy előbb két forintot és néhány marost, sőt hat krajcárt is el lehet venni. Most oly takarékos gondolkodási ember volt, hogy még a krajcárokat sem vetette meg. A forintok azonban esőretek a márványon, amint elvette őket. Hirtelen az alvó kapitányra nézett s ürömmel konstatalta, hogy a csőrrénés nem ébresztette fel. Elvitte a zsákányt és elaludt.

De a jóisten úgy akarta, hogy esülő dott legyen. A zörrenésre felébredt a kapitány s éppen akkor nyitotta ki a szemét, amikor Sós visszafelé ment, az ágyában. Nagyot nézett, a pénzére pillantott s egyszerre nagy förtőseget érzett a szívében. A szemét azonban elhunytja s így gondolkozott:

Ez a szegény én most ellopott tőlem egy pár forintot. Ki tudja, mióta lop. A muldor is úgy réálett, mintha három

Nem kell ide egyéb, csak az Istenfél kapott szemeket fölnyitani s pillanatra átláthatja bárki, hogy minden valamire való becsületés honinak merre kell mennie, melyik táborhoz kell csatlakoznia.

Ime a vén cselszövő, az első „lex” ördögi mestereinek méltó fia vakmerőségében nem riad semmitől, még a törvényen kívüli választásoktól sem.

Saját bibliája, a 67-es törvény tiltja a legvilágosabbban költségvetés és számadás nélkül felozlatati a Házat, de ő mit sem ad erre, egyszerűen sutba dobja, hogy ne lábálankodjék.

Ugy tesz, mint az a fetis imádó, ki az utca szögletén megtalált kő, avagy tuszó űrabort is istenként tiszteli, sőt imádja, babájában, nyomoruságában nagy alázzal hozzá könyörög, de mikor hasznát nem látja, akkor bossusan félre löki, meg is veri, földbe ássa, tengerbe veti saját istenét.

Tisza István is rátalál, nem az utca sarkán, atyja hajlékában az 1867-es fetisre, melyet azonban a vén Tisza már csak úgy talál véletlenül a Burgba vezető utvonalon.

Cirogata, édesden bánt vele jóskái, még imádkozott is hozzá úgy titkos sóhaj alakjában: adna neki miniszterelnökséget. Kívánságát teljesít; de ez ifju hősnek is evés közben jött meg az étvágya. Gimborai sóhajai támadtak, melyeket már fetisse sem hajlandó acceptálni, annál kevésbé támogatni. Előképja, összetörli, hát s ha kell el is ássa azt István gróf, a mit ime az 1867. X. l.-c. megsemmisítésével hősies elzántsággal meg is kezdett.

A nemzet azonban az igazi Istenéig haragos veszője, pusztító viillama, dörgő szözöta kell hogy legyen.

A csodák kora lejárt. Hiába várjuk az isteni kéz közvetlen lenyutását, mi bennünk és mi általunk működik az.

A nép szava Isien szava mondogatják sokan. Hangozzék föl hát az egyszer valahára a maga fenségében, radion jól régi erejében, zugjon végig, mint a sülvölő orkan erdőn mezőn és sújison le minden hatalmával a gazokra a hitványokra.

A választottak, a nemzet igaz képviselői megértették teljesen azidők komoly jelét s ledőlvie a választalokat, kezelt foglak egymással a megátmadott alkotmány védelmére.

Vágyak, remények öllöttek testel, melyeknek megvalósulását csak messze jövőbe helyeztik, vagy tán soha nem is hitűnk. A könyvek könyvből profétái látomány gyönyörű képe jut eszembe, ha a szövetkezett ellenzékre gondolok.

Az öreg Eszaiás magas kösziklän egyik kezét homlokára szorítva, másikban tollat tartva néz a távolba.

Ime mondta ismét ha én összejelintém neki, de az övöböl!

És megint elmosolyodott, de most azért mert tetszett neki az iden. Minden éjszaka elemeni az újeli szekérről egy kis pénz, december elején átadn neki három darab száznat. Már el is képzelte, mily nagy öröme lesz ez a kapitány-nak. Hogy fog járni november végén:

— Miklós, mit csinálnak, honnan vegyem, kitől kérem?

Erre ő vállat fog vonni s hagyja, hadd kinödjék még egy fertályóraig. Aztán szigorú prédikációt fog neki tartani a könnyelműségéről s esuttató gyánát átadn neki a három száznat, elmondván, hogy tőle lopkodta el éjszakáról-éjszakára s hogy előbb tanulja meg: mily jó félre rakni a legkisebb összegeket is.

Igen, így fog eszelekedni. És már föl is kelt, oda is lopozott az újeli szekrényhez s elvette az egyik gyűrőt öböt. A szive dobogott ennél a műveleténél s mikor visszaszabnit az ágyába s párnája alá dugta az öböt, csöndesen mormolta a dunnába:

— Loptam.

Nevetett rajta, tetszett neki az ötlet, jól esett a szívének a gondolkodás édes fűrés módja.

És így tett nap-nap után. Megvárta a kapitányt s amikor az elaludt, elvett a szek-

ötöt hoztam volna haza s reggel csak kettő volt. Szegény, szerencsétlen én...

Izgatta a dolog, mivel esküdött mert volna eddig a Sós korrektségére. De lassankint szívében is megbosájtott neki, mert tudta róla, hogy öreg özvegy édesanyjának minden elején küld vidékre pénzt. Azért meg se hitte volna róla „ohasesem... És meg egy félóra múlva is — mert nagyon izgatta a dolog — sajnálta, csak sajnálta szegény kis fűhádnagyt s szinte örült, hogy őt lopja meg és nem mást, neki felugrott volna a nyakát. Az élet a családosok hosszú és keserű sorozata gondolta — s egy sóhájjással eltemette a kis fűhádnagyt.

III.

November huszadikán egyült vacsoráztak a vendéglőben a tiszték. Akkor már csak tíz-né forint hányzott a háromszázhoz. A kapitány ugyanis azontal is kirakta éjjel az aprópénzt, csupa számlomból, hadtájon szegény, hly olyan nagyon kell neki. És a másik lopta, főrmöl lopta, boldog volt, hogy ez a trófia így komolyan és hasznosan sikerült.

Egyült vacsoráztak, voltak vagy huszan és nagy volt köztük a vígnág. Az egyikük egy hordó bort kapott a Bácskából, ezt ittak meg stoppelgedelt fűzetek órie. Amikor már egy kicsit a feljukbe szállt a fehér bor, egymás szeretőiről beszéltek. Juannita, a

Édes örömmel vizsgálódik, nyugtatja meg tekintését egy ponton, a Megváltó személyén, kinek uralma alatt majd együtt lakozik a farkas a bárányjal, a párdúc a kecskeliával, a borjú az oroszálással s nem ártanak egymásnak és senkit el nem veszítenek.

Mintha a nemzeti Megváltó jelent volna meg láthatlan személyben, ime egy akóban élnek, egy táborban küzdenek azok, kik mint farkas, párdúc, oroszlan törtek eddig egymásra.

A felemelő szép példát követnünk kell minékünk is. Ellenzenve, harag, irigység, önzés, haszonlesés korlátjait mind le kell rombolni, megtagadni önmagunkat, minden nekünk hízlelő vágyakat, reményeket és beledobunk magunkat a harcra emésztő tűzébe, perszoló lángjába, csak hogy immár diadalra jusson a nagy igazság, avagy legalább is hogy elhárítsassék az alkotmányt vesztélyező, szétrombolással lenyeltető bécsi sziklakő. És e küzdelemben egy harcoljon mingen ember, mintha Zrínyi Miklós unokája volna.

A mostani választás történelmi nevezetességű leendő örök időkre s hasonlatos ama nagy harchoz, mikor a Duna jegén idegen király mellett pártoskodó urak zsiavált nyomta el az egyszerű nép soraiból velt lelkés katonaság, nemzeti királyt kiálta ki Mátyás személyében.

A jelszó ma ötöd felszáz év múltán is ugyan az, mint akkor. Idegen érdek, nemzeti jólét! Amakk szekerét tolják ma is az urak s a nekik fizetett busás díjakból szemvakítani adnak néhány morzsát a választóknak is.

Inkább, mint valaha, kell kiáltanunk: Ébredj hazán, mert hi most nem ébredsz, Soha több nem lesz ébredésed. S ha ébredsz te, annyi időd lesz csak, Míg meredő sírkövedre véred.

Élni vagy halni akarunk-e? ez a kérdés, erre feleljünk!

A székelyek és a nemzeti politika.

Gondolom, önközül is sokan olvasták báró Bánffy Dezsőnek „Magyar nemzeti politika” című könyvét. En igaz lelki örömmel és lelki élvezettel olvastam ennek a könyvnek minden sorát, minden szavát.

Lehet, hogy némileg talán elfogult is voltam, midőn ezen könyvet lapozgattam; de akármint legyen is, bizonyos vagyok abban, hogy jó magyar ember — akár osztja a véleményét vele, akár nem osztja — ezt a könyvet igaz lelki örömmel és lelki élvezettel kell hogy olvassa, annyira, hogy el nem olvasson vétek volna, mert ebben a

könyvben egy „egységes, erős magyar nemzeti állam” miként való megteremtésének anyagi szép és üdvös alapja van lerakva, hogy az ember lelke csak úgy uszák a boldogságban, ha arra gondol, hogy: „Istenem! ha ez mind való volna... ha ez mind így lenne!” vagy amint Eötvös Károly az előszóban mondja: „Ha jövő kormányaink, pártjaink és törvénybarátaink se a könyvből, se az ebben érintett jelenségekből nem merítenének okulást ezentul, akkor a magyar nemzet ügyeit nem bölcsesség és hazafiláság vezelné, hanem hűlveség vagy szolgáltilkuség és árulás.”

De bármennyire nagyszerűnek és tökéletesnek tekintem is Bánffynak ezt a nagybecsű könyvét, engem, mint székely embert, ez a munka nem elégít ki, sőt bizonyos tekintetben ez a könyv nekem egészen üresen tetszik és pedig azért, mert nem talállok benne semmit a székelyekről.

Igaz, hogy a székelyek nem nemzetiség, hanem egy nemzetalkotó és nemzetfenntartó néplaj; de a székelyeknek akár történelmi múltját, akár annak a területnek, melyet laknak, földrajzi leírását nézzük, csak egy véleményem szerint nem lényegtelen dolog volna a székelyekre nézve is az, hogy ebben az országban milyen magyar nemzeti politikát követtek.

Szeretnem volna, ha Bánffy ebbe a nevezetes könyvébe bekapcsolta volna a székelyek helyzetét is, mert könyvében mindezt egy-egy megkapó jelenséget' tár fel, melyet hol kedvezőnek, hol kedvezőtlennek lát az egységes, erős magyar nemzeti állam létrehozatala tekintetében; de az a jelenség, hogy a székelyek egy idő óta oly rohamosan pusztulnak, hogy a magyar állam legcsoébb kezül vesztül el a székelyek pusztulásában: ez a véges jelenség Bánffy könyvében nincs érintve. A székelyek pusztulásának ezer és ezer oka között pedig az is ott lehet, hogy nem követelik olyan magyar nemzeti politikát, mely a székelyek érvényesítését is hivatva volna előmozdítani.

Nem állítom, hogy a székelyek pusztulásának a helytelen magyar nemzeti politikát is egyik okozója, de mert ennek valószínűsége kizártnak sem látom, nem tudok e kérdés fölött megnyugodni. Szeretnem volna erről is olvasni valamit Bánffytól, ha már oly megkapó fenségleg mártóta bele tollat azon jelenségek festésébe, melyek az egységes és erős magyar nemzeti állam jövő képét rajzolják elénk.

Vörös fonálként húzódik végig ebben a könyvben: az a magasztos gondolat és fenséges eszme, hogy édes magyar nyelvünknek mindenütt, a legkisebb dologtól a legnagyobbig, mindenben és szüntelenül ter-

jeszteni, ápolni és fenntartani kell, mert csak így épülhet fel az egységes és erős magyar nemzeti állam förlételetlen vára. — És én éppen ebben a legelőbb kérdésben látom hiányosnak a Bánffy nagybecsű könyvét.

Minden szavát aláírom, mit a magyar nyelv terjesztésének, ápolásának és fenntartásának tárgyában mond, tanácsol, javasol, szükségessnek lát és teendőnek tart. De szeretnem volna, ha azt is kifejti az ő élesen látó, a kérdések gyökerére ható államférfiul bölcsességével, hogy miképpen lehetne és miképpen kellene megakadályozni azt, hogy a székelyek, akik tiszta magyar nyelvet beszélnek, akik tiszta magyar nyelvet beszélnek el édes magyar anyanyelvüket!

Mert ma sajnos! — úgy állunk, hogy: amíg arra törekszünk, hogy azok is megtanulják a magyar nyelvet, akik nem születtek magyarok, addig azoknak nagy része, akik magyaroknak születtek: a székelyek, évtizedek óta s az utóbbi időben különösen rohamosan és megdöbbentő nagy számban vesztül el édes magyar anyanyelvüket s lesznek nemcsak nyelvben, hanem lezármazottaikban, már fiatalkban, leányaikban, unokáikban pedig éppen teljesen, testestől-lelkéstől oláhok!

Miért van ez? S miképpen lehetne ennek a bomlasztó folyamnak gátat vetni? ...

Hogy miképpen lesznek a székelyek oláhokká, azt tudjuk. Évszázadok óta egymás mellett, sőt egymás között élnek. Az egyes emberek életszükségleti rendszeren nem ismernek nemzeti- és nyelvbeli különbséget. De ha ismernek is, ennek a különbségnek katarai ott, hol a mindemapi szilkség riasztó tere kezdődik, elenyésznek. Akarva, nem akarva, a nép, mely egymás mellett és egymás között él, általában könnyen összeolvad. Egyik asszorbecsálja a másikat.

A székely legény oláh leányt vesz el. Az oláh nő természetesen olávvá teszi a háznál a családi életet; olávvá dalolja álomba gyermekét; oláh szóval kiseri anyai csókját s oláh szóval csalja ki a gyermek ajkáról az első hangregeget, s az oláh anya gyermekéből természetesen oláh ember lesz. A házi tűzhely a nemzeti- és szilkség szennygáza s a nő, az anya, annak papnéja, kinek keze alatt a nagy nemzeti- és szilkség Vestá-tűze ki nem alhatik, — mondja Kossuth Lajos Herman Ottónak 1877. március 22-én írott levelében.

Oláhokból még nem lett székely. De a székelyekből folyva-folyvást lesznek oláhok.

A bácska sváb és az oroszálai tót s b. Magyarországon magyarrá tud jenni. De az erdélyi oláh Erdélyben soha sem lesz sem magyarrá, sem székelyül.

A bukovinai magyar falvakban a bukovinai magyarok, bárha támasztalanul magukra vannak hagyatva, az oláhság által

fekete spanyol leány sok diésértelet kapott. Többen kijelentették, hogy irigylük Szintny kapitányt. Ez mosolyogva tilt a helyén, s Juannita csodás fohérségű vállára gondolt, kis puha fehér kezére és izmos táncosnő-lábára, mert igazi katoná lévén, meg a nőben is megbesülte az izmokát.

— Csak egy baja van — mondta egy szőke kapitány. — Nem tetszik nekem, hogy van egy zsidója...

Ez nagyon kellemetlen pont volt. Többször beszéltek már arról, hogy Juannitát a Lipótváros egy vidáméletű bankdirektora pártfogolja, s hogy egy eszázári és királyi századoshoz nem illik az amant de cour szerepe. Telát csönd lett, mert a fiatalok nem mertek szólani, az öregiek pedig jobbnak látták nem belevetkőzni a szilkségekbe.

— Én nem tomém — mondta a szőke kapitány. — De azért nem baj.

Lassan mégis megindult a vita, de Szintny már dühös volt. Azokra is dühös volt, akik védtek. Kinek mi köze az ő szeretőjéhez? Az egyik tisztreféssan Juannita ógászatgéro ivott, hát hanyar mosolygással ő is koccintott.

De a szőke kapitány, aki már részeg volt, erőnek erejével be akarta bizonyítani, hogy igaza van. Előfogta Sós főhadnagyot,

Te megtomém? — Amilyen becsület és gavalder fia volt, Sós őszintén és nyugodtan mondta:

Nem én.

Ekkor már forrt a düh Szintnyban. Leesapott a tenyerével az asztalra és ezt mondta:

Sós ur nem tenné meg? Pufj!

Csönd lett, Sós elpirult és esüdes, de egy kicsit reszkető hangon mondta:

— Nem tudom, kapitány ur, mondott ezt ilyen

Pufj! — ordított a kapitány s felállt, de úgy, hogy feldőlték a borospoharak és mögötte hanyattesett a szék. Sós mondán ezt? Sós egy tolvaj!

A főhadnagy hátradót a székén és megfogta az asztalt. Akkora kis idő alatt, amennyi egy pillanattal a századosra, átvillant a lelken az az érzés, hogy ezt soha senmi nem mossa le róla. Fülkelt és elment. S mintha mind a hangokat magával vitte volna, egyszerre tökéletesen csönd lett az asztalnál. A pincér fölemelte Szintny székét s a kapitány leült.

Ez mer beszélni? — mondta hürve a felindulástól. Beesülte akar tanulni és éjjel a pénzét lopja a nechtaszlimról...

körül vannak önzőlvé, a magyar világgal való érinkeztéstől vannak szigetelve, azért csak még magyarok maradnak. De Erdélyben a székelyek saját teremette hazájukban idegenek lesznek, elaláhosodnak.

A lengyel, ez a marit nemzet, mely egyik lábával az elnyomatás, a másikkal az erőszak kipadpán áll, ha minden összeszakad is alattuk, fölötük és körülöttük, csak lengyelek maradnak. — A velzi keltát az angol kultúra nem bírja abszorbeálni; de az erdélyi székelyt az oláh műveltség el tudja nyelni.

Mi az oka mindeznek? A nemzetiségeket nem tudjuk kellően magyarosítani s a dupla magyarokat, a székelyeket olyan könnyen engedjük elaláhosodni! Ez a jelenség olyan veszélyes jelenség, amelyet meg nem látni végzetes hiba s amelyen valami módon nem segíteni, nagy bűn lenne; mert Erdély csak addig a magyaroké, amíg ott állanak a székelyek! Ha ok elesnek, elvesznek; Erdély is eleset a magyarok kezéből az Olttól a Tiszáig!

Én sokkal kisebb ember vagyok, sem hogy eniek a nagy nemzeti jelenségnek okát fel tudnám tárni, vagy hogya valamit felárnk is, annak visszhangja legyen. De mert nem tartom valószínűnek azt, hogy a székelyek pusztulásának egyik okát képezheti az is, hogy talán nem követelték a székelyek erősbódését is előmozdító magyar nemzetiség politiká, ezért szerettem volna, ha erre a kérdésre az ő szovinisista magyarságával megfelelné báró Bánffy Deszö!

Dr. Bedö Árpád.

Tanitók imája.

Örökkévaló Isten, Uraknak Ura, királyok királya, tanitók tanítója, hön szeretettel Átyánk! ki gyermekeidnek szívébe reményt csepegtetél, hogy a földi küzdelem görögnyös ulain is bizhassanak Te benned; hogy a nyomor vaskarjainak fogjátó keserveiben is követhessenek Téged; Hozzád imádkozunk.

Hozzád röpül a mindenség szféráján át a Te tanitóidnak inségben, nyomorban megtörtötött lelkenek imája, hogy dicsősítsen, magaslatjon és áldjon Tégedet jószágos Istenünk.

Te látod mindentudó Isten e sanyarogatól nemzel mostolónak: a tanitókunk munkáját s azoknak szívé, lelkét, melyet azért teremtel beléjük, hogy Neked örömben, búban, jólétben és szenvedésben szolgáljanak.

A Te isteni sugallatod ihletével elviele léptünk fenséges pályánk mesgyéjére, hová Te küldöttél, Te vezértél, hogy tanítsunk, neveljünk, hogy szenvedjünk és hogy szenvedvén a Te isteni akaratodon megnyugodva, tűrni tanuljunk. Te látod Urunk, mit mivelünk és eszerint ítéj feleltünk.

Éretted tőr a szenvedő; Téged keres az üldözött; Feléd rebeg hálát a megelégedett; Téged vár a nyomorgó!

Oh nézz le hatalmad trónjáról, az ég kárpítja alá, tanító gyermekeidre jószágos Istenünk; tekintsd meg könnyeit, melyeket síró szemükből hullatnak!

Oh tekints le és törtöld le könnyeid e 30.000 embernek, melyek a Te dicsőségéért fakadtak a hátátlanul honorált munka alatt szívükből! Ne engedd tovább a földi hatalmasok által fakasztott keserveknek kinzó munkáját, könyfakasztó bánatát tovább dúlni e szívekben, melyek Éretted lángolnak szeretetüknek elemi erejével.

Te adtal őh Átyánk lelkünket, Te teremtel, bile mellő érzelmeiket s Te akartad, hogy ezen érzelmei dúlják azt, a Te dicsőségéért.

Megbánhódté, óh megszenvedté e tömeg életét, add hát rá kegyelmedet a Te kiapadhatatlan mindeniató jószágodonk szentiseges erejéből!

Derítsd fel rájuk isteni jószágodonk régen várt napját és hirtud szívébe a megelégedés harmatát, hogy midőn Téged magasgatnak, midőn Hozzád imádkoznak; boldogság honoljon szívükben és lelkükben!

Néptanítók Istené! Isteni mestered: Krisztust követő tanítóit, egy nemzet elhagyott napzsamosait, 30.000 tanító imádkozik Hozzád.

Oh, hallgasd meg ez imának minden szavát, melyeket ezek érzelmei teremteltek meg, hogy kérve, könyörögve, aztán meghallgatvón Hozzád juthassanak! Oh, erősítsd meg esztégöd szíveiket, hogy a balsors viszályaival, melyeket ránk mértél, megközdíthessünk, szembeszállhassunk! Áldd meg e szegény nemzetet jószágod bőségével, hogy tanító gyermekeid méltóbb elismerésbe részesüljenek és áld meg munkánkat is, melyekre fenséges ihlettel vállalkozánk!

Ne vesd meg egy nemzet szegény páriáinak önzellen lelkükből fakadó szerény kérését, hanem gyújtsa fel szíveikben a megelégedés faktyját a türelem szent füzével, hogy téged magasatos munkájukban követni, dicsőíteni tudjanak! Oszlads e érzékeny lelkükből a rajtuk elkövetett emberi gyarlóságok okozta méltatlanságok érzetét és adj helyette reménységűrt, balsorsnak is állhatatos szívet! Törtöl ki szenvedéseiket átkát szívek mélyéből, a melyet a folytonos nyomorúság lehel bele s ötsd be azt a hosszantartó türelem balzsamával, hogy szívük, lelkük csak Neked teremhessen, miszörökön örökké! Igazságos rögös, görögnyös utaitak és törd le utatódól a keserveket lakasztó töviseket, hogy elcsigázott testük és lelkük ne szenvedjen méltatlant tovább. Áldd meg, oh milliószor áldd meg tanító napzsamosaidat, kik elhagyatottságunkban, kétségbeesésükben leborulnak felszentelt oltárodnak számolyára, hogy krisztusi megnyugvással viselt lelkükkel szenvedéseik enyhülésére Tőled menyinyei balzsamot kérjenek!

Áldd meg, kik öröksen fogadják buzgó imáikba: Téged örökkön-örökké szerető imáid, éretted szenvedni és meghalni, a szenvedésben isteni felelemmel tűrni a megálázatás keserőségeit. Átyánk! Hallgasd meg imádságunkat és ne vesd meg kérésünket. Amen!

Péter Károly.

Színház.

Nagy érdeklődés mellett leikes hangulatban avatta fel Zoltán Gyula színtársulata január hó 3-án kedden este az új vizgató dísztermet a színeszet állandó otthonává. Jóleső érzessel lépte át a nagyszámúban megjelent közönség a színházterem külsőbet és mindjárt otthonosan érezte magát a tágas nagyteremben, mely belső díszítésének nemes egyszerűségével a legkedvezőbb benyomást keltette.

A nagyterem berendezése mintaszéri, színelőadások megtartására minden tekintetben alkalmas. Csak a színpad és különösen annak mellékletységei nem felelnek meg mindenben hivatásuknak. A színpad függönye mostani alakjában hasznavehetetlen; az öltözök nem túltek és az azokhoz vezető egyetlen keskeny és letele meredek esigalépsínenbezen megközelíthetők. Mind ezen hibákat azonban célszerű átalakítások által könnyen ki lehet küszöbölni.

Mellett az első színházi hét méltatlansára átterének, melyek a Te dicsőségéért fakadtak a hátátlanul honorált munka alatt szívükből! Ne engedd tovább a földi hatalmasok által fakasztott keserveknek kinzó munkáját, könyfakasztó bánatát tovább dúlni e szívekben, melyek Éretted lángolnak szeretetüknek elemi erejével.

Mellett az első színházi hét méltatlansára átterének, melyek a Te dicsőségéért fakadtak a hátátlanul honorált munka alatt szívükből! Ne engedd tovább a földi hatalmasok által fakasztott keserveknek kinzó munkáját, könyfakasztó bánatát tovább dúlni e szívekben, melyek Éretted lángolnak szeretetüknek elemi erejével.

Reméljük, hogy a vizgató bértoje a berendezkedés és kezdet nehézségein már túlsétt és panaszunk megismétlésére okunk nem lesz.

* *

Az eddig lezajlott négyelőadás alapján teljes képet alkottunk már magunknak Zoltán Gyula színtársulatának művészi értékéről és konstálthatjuk, hogy egy rend-

kívül feygelmezett színtársulattal van dolgunk. Az előadások kerekdedek, összesség minden leinnakadás nélkül simán folynak, minden egyes közreműködő a reabizott feladatot komolyan fogja fel, jól tudja szerepét és jellemzésre törekszik. Olyan érenek ezek, melyek vidéki színtársulatoknál nem igen tapasztalhatók és éppen ezért megbecsülendők. Az egyedöli a mit kifogásolhatnánk az a mi nyceden; egy második énekesnő. Az operett előadások igen sokat nyernének, ha Zoltán igazgató társulatát még egy fiatal énekesnővel kiegészíthetné.

Az előadások sorozatát a színtársulat Fényes Samu, „Kuruc Feja Dávid” című történeti színművével kezdte meg a színháztermet színtölt megöltöz közönség előtt. Bemutató előadás méltóbb darabot Zoltán Gyula nem is válaszhatott. Kuruc Feja Dávid igazságszümörónak a munkája; annyi fogadtos, gyenge és laza szerkezetű eredeti színdarabok között így épkezlés, kerek és befejezett darab, melyben erős drámai levegő járás van elejétől végig, a színszerűség iránt való érzék ritka feygelmezetséggel van meg írva és tonusának tisztasága szerencsésen kapcsolja az egyik határos jelenetet a másikkhoz, a mellett igazi hamisítatlan magyar levegő járja át és alakjai mind élethű magyará típusok. Az előadás földeme, hogy a színmű szépségeit ércvényre jutatta. Kuruc Feja Dávidot, Kassa város kuruc főbíráját Lomnici Béla jól kidolgozott alakításában határosan mutatta be. Ráskainé Tábóri Orsze nehéz szerepét Zoltánné kitűnően személyesítette; a démoni, vére szomjazó vampir asszonyt, a kit soha áldozatának sorsa meg nem halott, igaz művészettel találon mutatta be. Kiss Sándor Gábor latost nemes pátoszzsal, igen határosan ábrázolta. Borsody Paula egy naiv kislány szerepében kedves volt és Nagy Kálmán Esze Tamás kuruc céapatvezér kicsiny szerepét adta nagyon karakterisztikusan.

Szerdán Huszka—Martos operette „Aranyvirág” került színr. A nagy számúban megjelent közönségnek hangulatos eszté szerzett a végtelenül bájos darab, melynek oly fűlbemázó, behelzög, kedves, könnyű a zéneje, hogy az egyes melódiák folyton ott zsbongnak a fűllünkbe. A főszerepet Molnár Eszti játszotta. Hangja tisztán csengő, kellemes, meglehetősen erős; játéka öfletes, eleven kedélyű csak a táncban tulságosan fukarkodott. Kiss Sándor erőtles alakítást nyújtott a szilaj népöli legény szerepében, szép éneke nem távolított halást. Potyevics szerepében Lomnici kitűnő komikának bizonyult. Nagy Kálmán és Berényi is igen jók voltak.

Csütörtökön Valaburg bohózat a „Minta férj” került előadásra jégvédig teremben. Az előtte való estén szerzett „hidég” tapasztalaton okulva, minthogy meghűlni senki sem akar, ezen előadásra csak igen kevesen jelentek meg, ezek is az egész előadás alatt annyira dideregtek, hogy a színpadon történetek figyelemmel nem is kísérhették. Pedig úgy a darab mint pedig az előadás megérdemelték volna a figyelmet. A „Minta férj” egy reiditűből mulatságos szellemes, szatirikus bohózat, igazi meleg, kedves humor vonul végig az egész darabon, melyet a színeszet gyorsan perdülő, összesség, jó előadásban mutaltak be. Lomnici kacagató humorral ábrázolta az anyós férjét. A házastros, gyanakodó, ellentmondást nem tűró anyós hálás szerepét Krecsányi Flóra ügyesen aknáza ki, egy kis önmérsékles nem ártott volna. Zoltánné egy feljávójú hölgy szerepét személyesítette finoman és drízkréten. Kiss és Nagy magyban hozzájárultak a szép összjátékhoz.

Pénteken Rip van Winkléne volt az előadás. Régi jó darab a régi jó időkből, a klasszikus operettek korából. Évtizedek óta műsorban van e a regényes tárgyú énekesjáték és még mindig örömmel hallgatják mindenütt szép és értékes zenéjét. A pénteki előadásban is érdekel hallgata a közönség Planquette behelzög dallamát. A színeszet lelkesen jászottak és énekeltek.

Előfizetési felhívás.

Január hó elsejével lapunk a harmadik évfolyamba lépett. Olvasókörzsönységünk megtisztelő bizalma és nagymérvű támogatása adja meg nekünk az erkölcsi erőt a további munkásságra. Tántorithatatlanul fogunk küzdeni a jövőben is abban a szellemben és irányban, melyet zászlónkra irtunk s mely mellett híven kitartunk: a független hatalmas és **egységes magyar nemzeti állam** kivívásáért és különösen szűkebb hazánk — a **székelység** jogos érdekeinek előmozdításáért. Nagy gondot fogunk fordítani cenzitl s lapunk közgazdasági lársádmái és szép irodalmi részére. — Kérjük azon tisztelt olvasóinkat, kik eddig lapunkra még elő nem fizettek, ezt most megtenni sziveskedjenek, mert ez által lehetővé leszik, hogy lapunkat mindinkább kibővítsük és mind hathatósabban küzdjünk közönségünk és a haza érdekében.

Azon tisztelt előfizetőinket pedig, kiknek előfizetése december végén lejárt, arra kérjük, hogy előfizetésüket minél előbb megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési árak

Negyedévre	2 kor.
Félévre	4 kor.
Egészévre	8 kor.

Előfizetéseket mindig fölvesz kiadóhivatal.

H I R E K.

Kinevezések. A vallás és közoktatásiügyi miniszterSchiller Irma székelyudvarhelyi polgári iskolái igazgatóját a IX. fiz. osztályba, Lendvay Mária székely udvarhelyi polgári iskolái tanítóját a X. fiz. osztályba rendes tanítóvá nevezték. A eszközrendelési törvényszék elnöke a gyergyószentmiklósi járásbíróiságnál úrnedsében F. v. III ad osztály hivataloslag állásra András Károly gyergyószentmiklósi járásbíróját állandó díjnyokra nevezte ki. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke eszközügyi Sámtha Béni végzett joghallgatót a eszközrendelési törvényszékhez díjtalan joggyakorlókká nevezte ki.

Uj évi üdvözlések. A szokásos uj évi üdvözlések vármegyénkben a következőképen folytak le: A városi tisztviselők a polgármesterrel és a vármegyei tisztviselők a vármegyei főjegyzővel az éleknön január 1-én testületileg jelentek meg az alispán előtt, ki a szívélves üdvözléseket a legmelegebben viszonzta. A főispán előtt a vármegye kívánságait az alispán és megyei főjegyző tolmácsolták.

Uj évi tisztelgések. A csikszeredai kir. törvényszék és járásbírószék bírói kara, segéd és kezelő személyzete Feltes Zsigmond kir. táblai bíró vezetésé alatt január 1-én délelőli 9 órakor tisztelgett nagybecsűl hivatalfőnöke dr. Gulya László kir. törvényszéki elnök előtt. Az igazságszolgáltatás tisztelgési érzelmeit és jókívánatait Eltes Zsigmond kir. táblai bíró a fölé megszokott ékezőkkel tolmácsolta, melyet dr. Gulya László elnök ur látható meghatótsággal fogadott és hasonló előzékeny és magas szárnyalású válaszában rövid visszajelentést veve az elmúlt év eredményére, kiváló megelégedésének és örömeinek adott kifejezést a tisztviselői kar részéről tapasztalt ügybizalom, tevékenység és eredményesség, egyáltalán viszonzta a tisztelgők jókívánatait, mely beszédét harsogó éljenzés követelt, mire a tisztelgés véget ért.

Az első teljes ülés. A tisztelgések lezajlása után a kir. törvényszék dr. Gulya László kir. törvényszéki elnök elnökölte alatt a legyelemi bíróság megalakítása céljából teljes ülést tartott. Kisorsoltattak rendes tagunk: Antalfy Gábor és Fekete Zsido kir. tszki bírák. Pótlagnak: Kovács Lajos és László Géza kir. tszki bírák.

Szerkesztőváltás. A Diesöszentmártonban meglévő „Kis-Küküllő” e. hetilapunk több mint négy éven át kitartó felelős szerkesztője: Kodvics József I. főszerkesztő, vármegyei aljegyző — mint ártóssállunk annak szerkesztéséről visszalépett.

Táncestély. A esikvárdot-és esobothfalvi ünkeütsé tizelő éylet 1905. évi. január 7-én az ismétő I. kola nagytermében saját pénz tára javára sikerült táncestélyt rendezett.

A kerefalvi kerület mandátuma. Helyettes forrásból nyert értesülésünk szerint Dr. Fejér Antal ügyvéd által mandátumot nem vállal s ezen elhatározást napokkal ezelőtt a kerefalvi kerület vezető embereivel leveleiben közölte is. Hatalmaton tudjuk hogy Dr. Fejér Antalnak ezen saját, egyéni, független elhatározása megen minden külső okokból és körülményekből abban lelli indokát, hogy a mostani teli választásoknál egészségét nagy családjára való tekintettel kora-kára tenni nem akarja.

A tüdő betegkért. A esiki bülgyeket a József főherceg sanatoriumi egyesület fel szőlította a nemes ügyben való buzgólkodásra. E végből főispánunknak nagy szívósságról kedvesen ismert nővére P. Mikó Ilona elnöksége alatt ideiglenes bizottságot alakítván az elnök házában elhatározták, hogy I. hó 15-én rövid műsorral egybekötött The' dantant rendeznek. — A belépő díj I. K. melynek fejében a pénztáros minden szándékok egy-egy sanatoriumi sors jegyét kézbesíti. Az éteket és italokat fiatal bülgyek fogják részint sátorban, részint hűtő mellett-szabott árakkal kiszolgáltatni. Felülfizető csakis a pénztárnál, vagy pedig több sorsjegyet vásárolásra fogad el a bizottság. Boldogok az irgalmára, mert ok irgalmasságot nyerne.

Tiltott levelezőlapok. A kolozsvári posta- és távirdeigazgatóság közlésezi, hogy több külföldi állam postája a címoldalon írásbeli közleménynek szám helyvel ellátott képes levelezőlapok forgalombá hozatalát megengedte. Az ilyfajta képes levelezőlapok címoldala egy merőleges vonallal két egyenlő részre van osztva, melyek közül a baloldali részt a feladó írásbeli közleményekre felhasználhatja; jobboldali rész pedig a címadatok, frankójegyek és egyéb, a postai kezelésre vonatkozó megjegyzések alkalmazására szolgál. A postahivatalok az ilyfajta levelezőlapokat, ha külföldről érkeznek, a közönség zaklatásának kikérülése végett, akadálytalanul kézbesítik. Ilyenek feladásától ellenben a közönség saját érdekében egyelőre tartózkodjék, mert a címoldalon közleményt tartalmazó levelező lapok használata sem a belföldön, sem a külföld egyes országában általánosan még minesen megengedve s így az esettel belföldön feladásra kerülő ilyen képes levelezőlapokat a postahivatalok elégtelentl bérmentesített levelek gyanúján kezelik és pótdíjjal terbelik meg.

Munkástelepek a Székelyföldön. A székelyföldi miniszteri kirendeltség igen fontos kezdeményezéséről szült dr. Kócs Mihály a marosvásárhelyi Székely Társaság legutóbbi összejövetelén. A kirendeltségnek legfőbb törekvése az, hogy a Székelyföld marha-szegényebb vidékeinek teljes lakosságát egyes nagyobb ipartelepekkel bíró városok, bányák s. b. köré koncentrálja, gondoskodikván, hogy ott az arravalók megfelelő munkát, keresetet találjanak. S hogy pedig megélhetésük az által is könnyebbé tételék, részükre munkásházákat építsenek: székely munkástelepi létesítsenek. Az első ily telep most van alakulóban a háromszék-

megyei Kőpecsen. Itt már részben a megye, részben a kőszénybánya tulajdonosa költségére épül is mintegy negyven ilyen munkás-lakás s ezek költségéhez a földművelésügyi miniszter az idén öt ezer koronát adott s ennyit helyezett kiállításba a jövő évre is. Az így alakuló telepen, olyan székely családok nyerne elhelyezést, melyek férfi tagjai a kőszénybányában dolgoznak. Alkalmas lesz e telep oly szorgalmas családok telé szállásul is, kik a zord időben bányászokba, úyáron ismét szülőföldükre térnek vissza kicsiny földjeik művelésére.

A posta köréből. Felkérteünk a következő sorok közzésére: A bérmentesítés vagy hiányosan bérmentesített levélpostai küldemények kézbesítő e alkalmainál a közönség sokszor nem volt tisztában azzal, hogy portó fejében mit kell fizetni, ami egyes esetekben visszaelcsúszkre adott alkalmat. A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Ur az ily esetek kiküszöbölése át a külföldön is elfogadott rendszert léptette életbe, hogy a címzett által portó fejében fizetendő összeget a kézbesítő postahivatal magára a küldeményre felragasztandó portójegyekkel töltesse ki, úgy, hogy a címzett a kézbesítő által követelt portóösszeget helyességéről most már a bérmentesítési szabályok ismerete nélkül is nyomban meggyőződhetik. E rendszer tehát modot nyújt a közönségnek, mint legelőkeltebb bonyolék, hogy minden megkérülést kísérlet, vagy visszafizetés ellen határozottan vételezhessenek. E tekintetben a legelőkeltebbnek teszi a közönség, ha a megfellelő portójegy felragasztásával nem legett levetportó nem fizeti meg, hanem saját jól fel fogott érdekében a tévállást akár szóval, akár írásban, (díjmentesen, közönséges levélben) akár pedig valamely közél eső postahivatal panaszkényve utján tudomásosra hozza. Ha az illető küldemény sürgősségére sulyt helyez, a kívánt díjat fizesse meg, de a bérítéket, melyről a megfellelő portójegy hiányzik, hozzá küldje be, hogy a visszatérítést iránt intézkedhessem és a hibás közél ellen eljárassak. A közönség ezáltal modot nyújt minden eset megvizsgálására és minden visszaelcsúszásintézésre. Budapest 1904. december 28. Demény.

Fontos! A magyar kormány Amerikába való utazást most Brémán át is megengede. Fiumén át Amerikába szóló utlevelék most Brémán át is érvényesek. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül 20 korona előleget kell otthonról Bréménbe küldenie.

A „Zenélő Magyarország.” Zongora zeneműfolyóirat 1905 évi XII. évfolyam első füzeté a következők érdekes tartalommal jelent meg: I. Lányi Ernődt. „Olyan vagyok mint a virág” és „A leányiak annak rossz” két eredeti magyar dal. II. Greizinger Iváutdt. „Gavotte” hegedűre zongorakísérettel. III. Heidlberg-Ják „Szidi, Szidi” kuplé dal. IV. Ziekel II. „Korhely induló” című humoros induló. A „Zenélő Magyarország” irói és munkatársai a bel és külföld legjobbnévű zeneszerzői és havonta kátzer megjelentendő füzetében mint első hozza a zenemű újdonságok legjavát, a magyar nóták, mindlok, kuplék, operettek és operák részleteit, induló keringők s sulndarabokat zongorára. Előfizetői teljesen nélkülözhetik a drága külön hangjegy kiadványokat. Ne mulassza el egy zongorázó sem, ez egyetlen gazdag tartalma zeneműfolyóirat megrendelése. Előfizetési ára egész évre 24 füzetben 250 zeneoldala 12 kor. felelvre 12 füzetben 124 zeneoldala 6 kor. negyedévre 62 zeneoldala 6 füzetben 3 kor. Az eddigi 11 évfolyam mind kapható, illetve évfolyamoktól 12 kor. diszkontóben 15 koronáért úgy az eddigi 278 füzet is 60—60 állérjévol folyton kapható. Mutatványszámát és kimerítő árjegyzékét ingyen és bérmentve küld a „Zenélő Magyarország.” (Klökner Éde) zenemű kiadóhivatala Budapest VIII. József-körút 22—24.

Laptulajdonos:

Gyöndös és Dóczy.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kilo (körülfelül 50 darab) ke-
vésbé megsült finom enyhe

piperezappant

rózsá, liliontej, orgona, ibolya, rezedá, jaz-
min és gyöngyvirágból szepen összeválogatva.
A pénz cizettes megküldése esetén vagy
utánvétellel küldi.

AUFFENBERG JÓZSEF BUDAPEST
VII. Huszar-utca 6. szám

MINDENNEMŰ

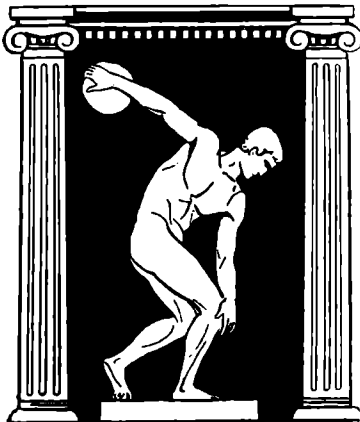
VASESZTERGÁLYOZAST.

GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI GAZDA-
SÁGI, REMINGTON ÍRÓ, MÁSOLÓ
VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KÜTSZIVATYUK,
VIZVEZETÉK, VIZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSEST ÉS JAVI-
TASÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZITI

KÖVÉR *****
***** GYÖRGY,
GÉP- BUTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDAN (FŐ TÉR)

Haszonberbe

vagy feles jövedelemre, keresek. Egy-
szerűbb lakással pár száz nsz. öl m
területű kerttel jobb forgalmi helyen
ahol egy kereskedelmi kerteszet részére
biztos jövőt lehet alapítani, ajánlatok
kéretnék. Papp Samu, mű-kertész a
kerteszeti közlöny szerkesztője címe
Árad, Török-Gábor utca 20. sz.

A Brázay-féle sósborsesz kitünő
szolgálatot tesz olyan emberek-
nek, akik sokat járnak, vadá-
szoknak, turistáknak, szóval
minden sportlérfinak, mint izom
edzőszer. Nyomban eloszlik a
legnehezebb fáradtság is, ha erős
sen dörzsöljük magunkat tétő-
től-falp ig sósborseszszel.

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter széles, 65
centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is
vásárol s ezt az állapot kiadott szelvényekkel
igazolja (esupan rendkívüli izlésesen kiállított
passeportont papirkeretert és postaköltség ide-
szállításaért 3 korona fizetendő). Egyben
b. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő
közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek a

ŐSZI ÉS TÉLI

idény ajándékai és e hatatlan kedvezmény
mellett is mind eddig, ugy most is a legolcsób-
ban szerzethetők be. Magamat a nagy érdemű
közönség becses jóindulatába ajánlván, vagyok
készs olgattal

Székelyhidy Sándor,

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában.
Üzletem a Hutter-szállodával szembe.
Elvem: Kevés haszon, nagy forgalom.

Az „Alesiki Bank Részvénytársaság“

1905. évi január 1-től kezdődőleg a takaré-
betétek után

4 1/2% kamatot fizet.

A betéti kamatadót az intézet viseli.

Szerezzük be mentőszekrény
szükség leteinket minél előbb, hogy
meg ne birságojlanak!!!

A legujabb miniszteri rende-
letnek megfelelő mentőszekrények,
teljes felszereléssel

Schottola Ernő

gyáros és nagykereskedőnél, a ma-
gyar általános kötanyaggyárbau,
Budapesten, Andrassy-ut 2. szám
alatt kapható!

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulle-mazott raktármból világ-hírt a kiválóságokért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

6 darab mexikói ezüst asztali készlet, 6 darab mexikói ezüst evőeszköz, 12 darab mexikói kávéskanál, 6 darab mexikói szótka, 1 darab mexikói deszertvilla, 1 darab mexikói ezüst kávékanál, 1 darab mexikói ezüst tejszűrő és 1 darab óngázott szalon asztali arcvetület.

46 darab összesen 6 forint 50 kr

Minden megrendelésenként járulónként egy azazvateség mellé pontosan nyolc 12 x 18 centiméteres képeslapot kap. Feljebb ajánlatunk A mexikói ezüst egy teljesen fehér fényű ezüst, melynek tartósságáról és kiváló minőségéről jól ismertek a világon. Szükség esetén a pénz visszafizetés megkövetelése nélkül a megrendelés azonnali kifizetésével átvehető.

Auffenberg József,

BUDAPEST, VII., Huszár-utca
(Árjegyzék ingyen)

Legjobb és legizlésesebb tészták.

Csukrászda Csikszerezében!

Van helybeli ideki n. é. közön
10-10-vel hozni, 1901-évi december
Javab. Lajos-tele. háza. Ap. Ifj. Mihály utca
tekintetben megtehető. Zenevek és

CZUKRÁSZ-ÜZLETET

nyitottam. — Naponta mindenféle izletes SÜTEMÉ-
NYEK, CZUKORKÁK kaphatók

Továbbá megrendelés után esküvőkre,
1) stb. különféle TORTAKAT készítek.

A n. közönség pártfogását megrende-
lési kérvényekkel megtehető. tejes tisztelttel

Latzina Károly.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Tisztelettel ajánlom mindkét vállalatnak.

Fővárosi tisztasági és finanszírozás.

Kitűnő

Demerára

Havanna

valamint ig. linom tea kapható:

özv. Karda Lajosné üzletében,
Csikszereza, Mikó-utca.

4 1/2 %-OS

PÉNZ

törlesztéses kölcsönök nyújtunk budapesti külföldi és itthoni pénzintézeteknél a föld- birtok, ingatlan, értékekig I. és II. helyre 15-60 évig terjedő időtartamra

Személyhitel! papoknak, katonatiszteknek, állami és magán-hivatásoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan.

Bank- és magánadóságok converválása,
Láng Samu
Budapest, VI. Nagymező-utca 12.

A kölcsön nem záloglevélben, hanem készpénzben lesz folyósítva. Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.
K. 12, K. 6, K. 3, K. 1.50.
(Válassz bármelyik)

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen labdaciszástól
1 koroná beküldése ellenében
(tíz levelejt) bérmentve küldi
REISZ GYÓGYSZERESZ
H A L A S.

A leghiresebb kötőgépek
házi és ipari célra

L. styriai kötőgépgyár
magyar képviselő

Budapest, Erzsébet körút 23.
részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve
Varrógépek és kerékpárok raktára.
Fogl! József Lajos.

Ne vegyen
Cimbalmot se Harmoniumot,
míg

Remenyi Mihály
műhangszerész legújabb kö-
nyve árjegyzékét nem olvasta,
mely ingyen és bérmentve küldetik.
(Budapestről, Király-utca 41. L. szám)

Szolid arak!

Temetkezési intézet!

Mindenki megbízónak valamint a helyi és vidéki
szükségletekkel kapcsolatban az újonnan
szükségletekkel kapcsolatban az újonnan
szükségletekkel kapcsolatban az újonnan

gyászkozsiját és koporsó beeresztő
készíttel. Tisztelettel ajánlom temetéshez szükséges
alkalmi, szilveszteri, születésnap, szilveszter, virágok
szükségletekkel kapcsolatban az újonnan

Figyelemre méltó!

Akik alkalomra felül, szükségleteiket al-bíróttal szerzik
be azoknak, akiket a közönség szilveszteri gépek
szükségletekkel kapcsolatban az újonnan

A nagyérdemű közönségnek megköszönésére mindig szolgálatára készen vagyok

Csikszereza, 1904. szeptember hóban
kiváló tisztelttel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

keves haszon, nagy forgalom!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!